

ĐÀI TƯỞNG-NIỆM TỬ-SĨ HOÀNG-SA Westminster, California, USA (1/19/2020)

Phóng-viên Ban Hải-Sử

Để vinh-danh và ghi ơn 74 chiến-sĩ Hải-Quân Việt-Nam Cộng-Hòa đã hy-sinh vì Tổ-Quốc trong trận Hải-Chiến Hoàng-Sa ngày 19 tháng 1 năm 1974, hội Ái-Hữu Hải-Quân Cửu-Long Nam California đã xây dựng một Đài Tưởng-Niệm Tử-Sĩ Hoàng-Sa tại thành phố Westminster thuộc tiểu-bang California, Hoa-Kỳ.

“Đài Tưởng-Niệm đã được hoàn-thành tốt đẹp nhờ vào sự ủng-hộ tài-chánh dồi-dào của cộng-đồng, các đoàn-thể, các hội-đoàn, quân cán chính và đặc-biệt của các cựu quân-nhân Hải-Quân cùng gia-đình và bằng hữu”⁽¹⁾. Ngày 10 tháng 7 năm 2019, Thị-Trưởng Tạ-đức-Trí, Bà Phó-Thị-Trưởng Kimberly Hồ, và Ủy-Ban Xây Dựng Đài Tưởng-Niệm của Hội Cửu-Long đã làm lễ đặt viên đá đầu tiên để khởi công xây dựng. Đài Tưởng-Niệm Tử-Sĩ Hoàng-Sa được long trọng

khánh-thành vào ngày Hoàng-Sa, 19 tháng 1 năm 2020, dưới sự chủ-tọa của Hải-Quân Đại-Tá Phạm-mạnh Khuê, Tư-Lệnh Hạm-Đội và Tham-Mu-Trưởng Hành-Quân Biển của Bộ Tư-Lệnh Hải-Quân Việt-Nam Cộng-Hòa. Được biết Đại-Tá

Phạm-mạnh-Khuê là sĩ-quan soạn-thảo Kế-Hoạch Hành-Quân Trần-Hung-Đạo 47 của trận Hải-Chiến Hoàng Sa.

Hải-Quân Đại-Tá Phạm-Mạnh-Khuê đã phát biểu:

Kính thưa Ông Thị-Trưởng Thành Phố Westminster, California,

Kính thưa Quý vị Quan Khách và Các Chiến-Hữu,

Chúng tôi xin chào mừng và cảm ơn Quý Vị đã đến tham dự Lễ Khánh-Thành Đài Tưởng-Niệm Tử-Sĩ Hoàng-Sa ngày hôm nay. Sự hiện-diện đông đủ của các Quan Khách đã nói lên sự quan-tâm và lòng tôn-kính Tử-Sĩ của quý vị.

Cách đây 46 năm, ngày 19 tháng Giêng năm 1974, Hải-Quân Việt-Nam Cộng-Hòa đã tấn-công Hải-Quân Trung-Cộng trong trận hải-chiến tại Hoàng-Sa, cách bờ biển Việt-Nam 220 hải-lý - khoảng 408 cây số.

Trong trận hải-chiến, 74 chiến-sĩ anh-hùng của Hải-Quân Việt-Nam Cộng-Hòa đã hy-sinh tính-mạng để bảo-vệ lãnh-hải Việt-Nam. Tinh-thần “hy-sinh vì nước” và “ý-chí bất-khuất” của những Thủy-Thủ dũng-cảm Việt-Nam Cộng-Hòa sẽ truyền cảm-hứng cho toàn dân Việt hiện nay trong công- cuộc tranh-đấu chống quân Trung-Cộng. Tinh-thần này cũng là ngọn đuốc soi sáng cho các thế-hệ VNCH mai sau để xây-dựng và phục-vụ Tổ-Quốc. Trong lịch-sử chiến-tranh Việt-Nam hiện-đại, Hải-Chiến Hoàng Sa năm 1974 là trận chiến duy nhất của Việt-Nam Cộng-Hòa chống quân xâm-lãng Trung-Cộng.

Thưa Quý vị,

Chúng tôi xin ghi nhớ và cảm-nhận được những ưu-tư, khắc-khoải và niềm thương xót không nguôi của thân-nhân và gia-đình Tử-sĩ. - Hàng năm, tới ngày 19 tháng Giêng, chúng tôi vẫn hình-dung được những giọt nước mắt chan-hòa trên khuôn mặt những cô-nhi quả-phụ. Chúng tôi vẫn còn tưởng chừng như nghe thấy tiếng khóc, - tiếng khóc bi-thương của những thân-nhân Tử-sĩ.

Trải qua nhiều khó-khăn, hôm nay Đài Tưởng-Niệm Tử-Sĩ Hoàng-Sa được long trọng khánh-thành. Hải-Quân chúng tôi xin cảm ơn Ông Thị-Trưởng Tạ-đức-Trí, Bà Phó-Thị-Trưởng Kimberly Hồ và các Nghị-Viên Thành-Phố Westminster đã có ý-kiến và chấp-thuận dự-án Đài Tưởng-Niệm.

Nhân dịp này, chúng tôi xin cảm ơn tất cả các chiến-sĩ Hải Lục Không Quân VNCH đã trực-tiếp hay gián-tiếp tham-dự Hải-chiến Hoàng-Sa.

Chúng tôi cũng xin cảm ơn các chiến-hữu Hải-Quân và các Quân-Dân-Chính VNCH đã ủng-hộ tinh-thần và tài-chánh cho công-trình này.

Tôi nhiệt-liệt khen ngợi Ông Phạm-gia-Chính, chủ-tịch Hội-Đồng Quản-Trị Hội Hải-Quân Cửu-Long, Ông Phạm-Lăng, Hội-Trưởng, Anh Trương-văn-Song, Chủ-Tịch Ủy-Ban Xây-Dựng, và các thành viên; tất cả đã đóng góp rất nhiều công sức vào công-tác xây-dựng Đài Tưởng-Niệm. Các bạn đã thành-công trong thời-gian qui-định và đã tạo được một Kỷ-Niệm tuyệt-vời cho VNCH.

Đài Tưởng-Niệm Tử-Sĩ Hoàng-Sa được dựng lên để Vinh-Danh và Tưởng-Nhớ 74 quân-nhân Hải-Quân Việt-Nam Cộng Hòa đã hy-sinh trong trận hải-chiến tại Hoàng-Sa ngày 19 tháng Giêng năm 1974. Chiến-tích hào-hùng chống ngoại xâm này sẽ vĩnh-viễn được ghi lại trong lịch-sử Việt-Nam.

Từ nay anh-linh của 74 chiến-sĩ Hải-Quân sẽ có nơi yên vị trên Đài Tưởng-Niệm Tử-Sĩ Hoàng-Sa đầu tiên tại Hoa-Kỳ và có lẽ là đầu tiên trên thế-giới. Tôi hy-vọng trong tương-lai, sẽ có thêm những Đài Tưởng-Niệm ở trong và ngoài nước Mỹ.

Trong bầu không-khí trang-nghiêm và tràn đầy cảm-xúc hôm nay, chúng tôi xin kính-cẩn nghiêng mình tri-ân và vinh-danh 74 Tử-Sĩ Việt-Nam Cộng-Hòa.

Để kỷ-niệm Hải-Chiến Hoàng-Sa, tôi xin đọc một đoạn ngắn trong Nhật-Ký Hành-Quân Hoàng-Sa mà Trung-Tâm Hành-Quân / Biển / BTLHQ đã ghi lại trong lúc đang xảy ra Hải-Chiến ngày 19

tháng Giêng năm 1974.

09 giờ 45 phút: Hải-Đội-Trưởng ra lệnh cho các chiến-hạm HQ 4 – 5 – 10 – 16 vào đội hình tác-chiến.

10 giờ 17 phút: Hải-Đội-Trưởng báo-cáo Hải-Đội đã sẵn-sàng chiến-đấu.

10 giờ 20 phút: Hạm-Trưởng HQ 5 liên-lạc với Trung-Tâm Hành-Quân / Biển báo-cáo sắp sửa khai-hỏa.

10 giờ 24 phút: HQ 5 báo-cáo: Bắt đầu khai-hỏa. Chiến-hạm 274 của Trung-Cộng bị trúng đạn, phát hỏa dữ-dội và bỏ chạy. 1 giây sau tất cả các chiến-hạm HQVN đồng loạt khai-hỏa và Hải-Chiến

Hoàng-Sa bắt đầu.

Trước thêm năm mới, chúng tôi xin kính chúc quý vị một Năm Canh-Tý hoàn-toàn hạnh-phúc, an-khang và thịnh-vượng.

Xin cảm ơn và trân-trọng kính chào quý vị.

Tham khảo

1. Hội Ái-Hữu Cửu-Long, *Hải-Chiến Hoàng-Sa Hành-Trình Xây Dựng*, 2020.
2. Hình ảnh, Nhiếp-ảnh-gia Nguyễn-văn-Oanh.

